

Διακοπές... γιατί;

Βρείτε ποιο κομμάτι του κειμένου αντιστοιχεί σε κάθε τίτλο βάζοντας το σωστό γράμμα (Α, Β, Γ, Δ, Ε) δίπλα στον κατάλληλο τίτλο.

Προσοχή! Ένας τίτλος περισσεύει.

1 Δεν είσαι εσύ	_____
2 Προσπάθεια φυγής	_____
3 Ερωτευμένοι λουόμενοι	_____
4 Το μίσος για τις διακοπές	_____
5 Η επανάσταση των διακοπών	_____
6 Η αλήθεια σου κάνει διακοπές μαζί σου	_____

Γιατί πάμε διακοπές; Τι θέλουμε στ' αλήθεια να διακόψουμε; «Το ταξίδι για μένα ήταν πάντα και αποκλειστικά ένα μέσο διαφυγής από τη σύγχρονη ζωή: τον πυρετό, τις ανησυχίες, τα προβλήματα και τη ρουτίνα της». Ο Κώστας Ουράνης, ο εθνικός μας ποιητής της φυγής, έδωσε πολύ νωρίς στις διακοπές το ορθολογικό τους υπόβαθρο. Έτσι είναι: φεύγουμε για να γλιτώσουμε.

Ή όπως το έθεσε, πολύ πιο λυρικά, ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος: «Ξεκινούμε με την προσδοκία, όλα είναι μέσα μας πολύ πρωινά, πολύ χαρούμενα. Κι επιστρέφουμε φορτωμένοι μνήμη και πείρα. Γιατί συμβαίνει να μην αγαπούμε τους διάφορους περιηγητές που θησαυρίζουν αισιόδοξα τις μικρές περιστατικές ευτυχίες. Μήτε τους φιλόκερδους που διατρέχουν τις στεριές και τις θάλασσες τεντωμένοι, σαν νεκρά κολεόπτερα, ανάμεσα σ' ένα κατάστιχο γεμάτο λιπαρούς αριθμούς. Έτσι, το ταξίδι μεταμορφώνεται σε θαυμάσια μορφή θεάς και το νιώθει ο ταξιδιώτης βαθύτατα, καθώς κι ο τυφλός, πόσο ακριβή και πόσο πνευματωμένη είναι η όραση».

A Το ζήτημα βέβαια είναι αν ταξιδεύουμε για να δούμε κάτι καινούργιο ή αν θέλουμε να πάψουμε να βλέπουμε. Αν κατά βάθος προτιμάμε να κλείσουμε τα μάτια και να ξεχάσουμε. Από αυτή την άποψη η σημερινή εποχή, η Ελλάδα της κρίσης, θυμίζει πολύ τον Μεσοπόλεμο, τη μεγάλη ανάγκη για φυγή. Παρόλο που σήμερα λείπουν τα χρήματα, η ανάγκη για διακοπές είναι πιο έντονη από ποτέ. Οι Νεοέλληνες ονειρεύονται να ξεφύγουν από τη δραματική καθημερινότητα.

B Είναι ενδιαφέρον φαινόμενο η αδιαφορία των συγγραφέων σε όλες τις εποχές για το οργανωμένο ταξίδι, η λεπτή ειρωνεία τους απέναντι στη συνήθεια των διακοπών. Στα «Νέα απ' τον Παράδεισο», ο πρωταγωνιστής του, Ντέιβιντ Λοτζ, ταξιδιωτικός πράκτορας ο ίδιος, παραδέχεται: «Ποτέ δεν κάνω διακοπές. Γι' αυτό άλλωστε αποφάσισα να ασχοληθώ με αυτόν τον τομέα. Πάντα απεχθανόμουν τις διακοπές, ακόμη κι όταν ήμουν παιδί. Τρομερή σπατάλη χρόνου να κάθεσαι στην παραλία και να φτιάχνεις πίτες από άμμο». Εξάλλου, όταν κάποιος ρεμβάζει, δεν δουλεύει – και, άρα, η υπόθεση δεν

προχωρά. Γι' αυτό και στα αστυνομικά μυθιστορήματα οι ήρωες πηγαίνουν διακοπές με την οικογένειά τους μόνο αν έχουν λερωμένη τη φωλιά τους.

Γ Οι αληθινοί έρωτες δεν είναι αιώνιοι, είναι όμως δραματικοί. Το πιο κοντινό τους αντίστοιχο στη λογοτεχνία θα μπορούσε να είναι το «Καλοκαιρινό ειδύλλιο» του Γουίλιαμ Τρέβορ, όπου στην Ιρλανδία της δεκαετίας του '50 η νεαρή Έλι, παντρεμένη μ' έναν χήρο, ερωτεύεται τον νεαρό Φλόριαν με τον οποίο, μοιραία, θα χωρίσει. Δεν είναι όμως μόνο ο έρωτας που μας σπρώχνει σε διακοπές, είναι και ο χωρισμός. Ο Χρήστος Βακαλόπουλος στη «Γραμμή του ορίζοντος» είχε περιγράψει τη Ρέα, 32 ετών, χωρισμένη, να φτάνει στην Πάτμο για να ξαναβρεί το νόημα της ζωής.

Δ Στις διακοπές δεν καταφέρνεις να γλιτώσεις απ' ό,τι φοβάσαι. Το πιο πιθανό, μάλιστα, είναι ότι στις διακοπές θα πέσεις πάνω στον πιο καλά κρυμμένο φόβο σου και θα πρέπει και πάλι να τον αντιμετωπίσεις με θάρρος και ψυχραιμία. Ακόμη και οι ήρωες που θέλουν να ζήσουν, και μάλιστα να ζήσουν καλά, αυτοκαταστρέφονται στις διακοπές πίνοντας και ξενυχτώντας.

Ε Ίσως η πιο ωραία συμβουλή για τις καλοκαιρινές διακοπές είναι εκείνη του Μορίς Μπαρές: «Ένα ωραίο ταξίδι είναι μια περίπτωση μимπτισμού. Όπως εκείνα τα ζώα που παίρνουν το χρώμα, το σχήμα, την όψη των αντικειμένων που τα τριγυρίζουν». Δηλαδή, καμουφλάζ. Πράγματι. Κρύψου. Φύγε. Μπορεί να καμουφλαριστεί κανείς πολύ απλά μέσα στις διακοπές: μαύρα γυαλιά κι ένα βιβλίο μπροστά στο πρόσωπο. Ακόμη και στην πιο θορυβώδη πλαζ κρύβεσαι αποτελεσματικά.

tovima.gr, 30/06/2013, «Διακοπές: Οδηγίες χρήσης», Α. Μιχαλοπούλου (με αλλαγές)

 «Ξεκινούμε με την προσδοκία, όλα είναι μέσα μας πολύ πρωινά, πολύ χαρούμενα. Κι επιστρέφουμε φορτωμένοι μνήμη και πείρα.»: Πώς αντιλαμβάνεστε τη συγκεκριμένη φράση του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου;

 Διαφαίνεται από το κείμενο η θέση της συγγραφέως απέναντι στο θέμα «Τι είναι διακοπές;»; Αν ναι, εντοπίστε τα σχετικά σημεία.

1. Βρείτε στο κείμενο λέξεις/ φράσεις που έχουν περίπου το ίδιο νόημα με αυτές που σας δίνονται.

1 διατύπωσε = ... (52)

2 ομολογεί = ... (54)

3 σιχαινόμουν = ... (54)

4 ονειροπολεί = ... (54)

5 αναπόφευκτα = ... (55)

6 μορφή = ... (57)

2. Διατυπώστε αλλιώς τις υπογραμμισμένες φράσεις του κειμένου χρησιμοποιώντας αυτές που σας δίνονται στις παρενθέσεις και κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

- 1 με την προσδοκία [προσδοκώ] → .....
- 2 μεταμορφώνεται σε θαυμάσια μορφή [παίρνω] → .....
- 3 Παρόλο που σήμερα λείπουν τα χρήματα [παρά] → .....
- 4 η αδιαφορία των συγγραφέων [αδιαφορώ] → .....
- 5 Πάντα απεχθανόμουν τις διακοπές [απέχθεια] → .....
- 6 θα πέσεις πάνω στον πιο καλά κρυμμένο φόβο σου [αντιμέτωπος] → .....

Εσείς έχετε σκεφτεί ποτέ τους λόγους για τους οποίους κάνετε ή έχετε ανάγκη για διακοπές; Ποιοι είναι αυτοί;

Εκείνο το αφρώδες **καραβάκι**, ο Κύκνος, περνάει μέρα παρά μέρα από εδώ. Μόλις ακούω το **σφύριγμά** του τρέχω έξω. Μ' αρέσει να βλέπω όλο αυτό το **νταραβέρι** με τις **βάρκες** που πηγαινοφέρνουν τον κόσμο του. Καθώς τις κλωτσάνε τα **κύματα** με τα **λυγισμένα** γόνατά τους, ο κόσμος αυτός που είναι μέσα φοβάται. Και μ' αρέσει να βλέπω τον **κόσμο** να φοβάται. Τον τσακώνω ν' **αγαπάει** τη ζωή.

Εκτός σχεδίου, Κ. Δημουλά

Κυριακάτικη εκδρομή

Συμπληρώστε με ουσιαστικά που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τα ρήματα στις παρενθέσεις.

Βασικές ιδέες

§1

Ζούμε στη Βάνζεε, στα νοτιοδυτικά προάστια του Βερολίνου. Και τώρα που καλοκαίριασε, αφήνουμε τη λίμνη κάθε σαββατοκύριακο και βγαίνουμε στον αυτοκινητόδρομο με κατεύθυνση το κέντρο της πόλης. Στην αντίθετη κατεύθυνση τα αυτοκίνητα περιμένουν σε ακίνητες ουρές, με σερφ στις σκάρες τους και πολλά παιδιά στο πίσω κάθισμα. Είναι οι οικογένειες του σαββατοκύριακου. Σε όλες τις χώρες του δυτικού κόσμου η οικογενειακή έξοδος της Κυριακής, η αναμονή της και η **1** _____ (**διαψεύδω**) της είναι ίδια.

§2

Η Κυριακή είναι η μέρα που «κανείς δεν μαγειρεύει, δεν κοιτάζει, ούτε σκέφτεται», έγραφε ο Τσέχος συγγραφέας Κάρελ Τσάπεκ το 1924 και η **2** _____ (**διαπιστώνω**) του ισχύει ακόμα. Κανείς δεν μαγειρεύει στο Βερολίνο, όλοι πηγαίνουν για μπραντς στα εστιατόρια. Οι Τούρκοι του Κρόιτσμπεργκ προτιμούν αραβικό φαγητό με μεσογειακές επιρροές. Οι Γερμανοί προτιμούν νεοϋρκέζικο γεύμα, πάνκειϊκς και αβγά. Και στην Αγγλία, όπως διαβάζουμε, ακόμη και στα εστιατόρια με περίεργο μενού, τύπου «ραντίτσιο με σύκα και παρμεζάνα», την Κυριακή όλοι παραγγέλνουν ροστμπίφ με πουτίγκα και μoustάρδα. Το αντίστοιχο με το δικό μας κυριακάτικο ψητό στον φούρνο.

§3

Η Κυριακή τείνει να γίνει η μοναδική μέρα που όλη η οικογένεια συγκεντρώνεται γύρω από ένα τραπέζι – ας είναι και το τραπέζι ενός εστιατορίου. Και ταυτόχρονα –εδώ ξεκινάει και η μεγάλη **3** _____ (**συγχέω**)– είναι η μέρα που ο καθένας μπορεί να κάνει ό,τι θέλει. Συνήθως οι επιθυμίες υποχωρούν μπροστά στη μεγάλη ανάγκη της οικογενειακής επανεύρεσης και μπροστά στις μισοτελειωμένες δουλειές. Μερεμέτια, διάβασμα κυριακάτικων εφημερίδων, τσάι και σιδέρωμα ήταν οι κυριακάτικες **4** _____ (**ασχολούμαι**) στα αμερικανικά θεατρικά έργα της δεκαετίας του '50. Σήμερα ό,τι χαλάει πάει στα σκουπίδια, σιδερώνει η οικιακή βοηθός, και οι κυριακάτικες εφημερίδες είναι ολόκληρη δουλειά πια.

§4

Επιπλέον, στις μεγαλουπόλεις έχουμε βρει νέες 5 _____
_____ (ασχολούμαι). Το Europa Center, στο κέντρο
του Δυτικού Βερολίνου, είναι ανοιχτό τις Κυριακές, μερικά
κεντρικά καταστήματα ρούχων επίσης. Έχουν περάσει έντεκα
χρόνια από τότε που η Θάτσερ πέρασε με νόμο την κυρια-
κάτικη 6 _____ (λειτουργώ) των καταστημάτων
στην Αγγλία και η «Independent» ανήγγελλε τον «Θάνατο
της βρετανικής Κυριακής», αλλά στο μεταξύ διάφορες ευρω-
παϊκές πόλεις μιμούνται το βρετανικό παράδειγμα. Η Κυριακή
γίνεται 7 _____ (μιμούμαι) Σαββάτου και η νέα
της χρησιμότητα είναι η βόλτα στα μαγαζιά. Μας αρέσει και
μας εξυπηρετεί: μια μεγαλούπολη που δεν κοιμάται είναι το
μεγάλο μας όνειρο.

kathimerini.gr, 5/6/2005, «Κυριακάτικη εκδρομή», Α. Μιχαλοπούλου (με αλλαγές)

- ✿ Γράψτε με σύντομο τρόπο τη βασική ιδέα κάθε παραγράφου.
- ✿ Σχολιάστε το τέλος του κειμένου «Η Κυριακή...όνειρο»: Τι εννοεί η συγγραφέας; Σχολιάστε το ύφος και τη στάση της.

Τι σημαίνει «Κυριακή» στην κουλτούρα σας; Υπάρχει μία συγκεκριμένη μέρα που να αντιπροσωπεύει ό,τι η Κυριακή στην ελληνική παράδοση;

Λογομαχήστε! 🗣️ *Μία σου και μία μου!*

Στην Ελλάδα γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με την καθιέρωση της Κυριακής ως εργάσιμης μέρας για όλα τα εμπορικά καταστήματα. Χωριστείτε σε ομάδες και συζητήστε το θέμα.

Η μία ομάδα είναι υπέρ αυτής της ιδέας· η άλλη είναι κατά· η τρίτη κρατάει ενδιάμεση στάση.